

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 21 § i lagen om bekämpning av skogsskador

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 21 § i lagen om bekämpning av skogsskador (RP 142/2024 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Vilppu Talvitie, jord- och skogsbruksministeriet
- skogsdirektör Anna Rakemaa, Finlands skogscentral
- fältchef Mikko Syri, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- skogsombudsman Anders Portin, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- miljöministeriet
- Skogsindustrin rf
- Finlands naturskyddsförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om bekämpning av skogsskador ändras. Den paragraf som gäller statens skadeståndsansvar föreslås bli ändrad så att statens ersättningsansvar för skogsskador som spridits från ett naturskyddsområde ska omfatta också privata naturskyddsområden. Genom den föreslagna lagen korrigeras ett fel som har kommit in i lagen år 2023.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Betänkande JsUB 13/2024 rd

Syftet med propositionen är att ändra en felaktig ordalydelse som i samband med stiftandet av naturvårdslagen kom in i 21 § i lagen om bekämpning av skogsskador, så att ordalydelsen motsvarar det rättsläge som rådde före ändringen av lagen och som inte var avsett att ändras. I samband med stiftandet av naturvårdslagen infördes termen statligt naturskyddsområde till skillnad från privata naturskyddsområden. I samband med beredningen fogades ordet ”statligt” felaktigt till 21 § 1 mom. i skogsskadelagen. På grund av misstaget gäller statens ersättningsansvar för skogsskador inte skador som orsakats av skogsskador som sannolikt spridit sig från ett privat naturskyddsområde, trots att avsikten med den tekniska ändringen av lagen inte var att ändra det rådande rättsläget.

Den föreslagna ändringen återställer statens ersättningsskyldighet så att den motsvarar rättsläget före den ändring av naturvårdslagen som trädde i kraft den 1 juni 2023. Efter ändringen gäller ersättningsansvaret också de privata naturskyddsområden som avses i 43 och 47 § i naturvårdslagen. Ändringen minskar osäkerheten i anslutning till inrättandet av markägares privata naturskyddsområden i fråga om skyldigheten att betala ersättning för skogsskador samt ökar möjligen viljan att inrätta naturskyddsområden och förbättrar incitamenten för privat naturskydd. Att statens ersättningsskyldighet retroaktivt träder i kraft från och med den 1 juni 2023, då den nya naturvårdslagen trädde i kraft, eliminerar tolkningssvårigheterna kring när en eventuell skogsskada uppstått. Utskottet anser att de föreslagna ändringarna är viktiga och värda att understödja med tanke på markägarnas rättsskydd och främjandet av frivilligt naturskydd.

Enligt den bedömning som ingår i propositionen är den föreslagna ändringens inverkan på statsfinanserna liten och medför inga behov av tilläggsanslag. Enligt information av Finlands skogscentral har man ersatt skador orsakade av skogsskador som spritt sig från naturskyddsområden för mindre än sammanlagt 10 000 euro av statliga medel under åren 2017—2023. Jord- och skogsbruksutskottet betonar att klimatförändringen också påverkar skogarna, vilket i Finland ökar risken för skogsskador. Utskottet har i sitt betänkande om statsrådets utredning om den nationella planen för anpassning till klimatförändringar 2030 ansett det vara viktigt att uppmärksamhet fästs vid skogarnas hälsa och tillväxt och att uppföljningen och prognostiseringen av skogsskador kontinuerligt utvecklas (JsUB 32/2022 rd — SRR 15/2022 rd). Vid uppföljningen av skogsskador finns det också skäl att granska i vilken utsträckning skogsskador sprider sig från statliga och privata skyddsområden och hur spridningen av skogsskador bäst kan förhindras eller begränsas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 142/2024 rd utan ändringar.

Betänkande JsUB 13/2024 rd

Helsingfors 28.11.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jenna Simula saf
medlem Tiina Elo gröna
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Janne Jukkola saml
medlem Antti Kangas saf
medlem Teemu Kinnari saml
medlem Milla Lahdenperä saml
medlem Helena Marttila sd
medlem Timo Suhonen sd
medlem Eerikki Viljanen cent
medlem Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.